

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

від 26.01.2017 № 17-рк/к

ТОВ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС»

вул. Космічна, 21, кім. 531, м. Харків, 61145

Щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

В ході дослідження ринків послуг з паркування транспортних засобів у місті Харкові на виконання доручень Антимонопольного комітету України від 02.12.2016 № 13-03/444, від 30.06.2016 № 13-02/257, від 19.02.2016 № 13-01/62 встановлено наступне.

Одним з учасників цих ринків є ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС» (надалі – ТОВ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС»).

ТОВ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС» зареєстровано Департаментом реєстрації Харківської міської ради 16.12.2014 (№ 1 480 102 0000 064710). Ідентифікаційний код – 39550084, місцезнаходження: вул. Космічна, 21, кім. 531, м. Харків, 61145. Основним видом діяльності ТОВ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС» є допоміжне обслуговування наземного транспорту (код за КВЕД 52.21).

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ТОВ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС», здійснюючи діяльність з паркування транспортних засобів, є суб'єктом господарювання.

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі - Методика), встановлено наступне.

Об'єктами дослідження є:

- послуги з паркування транспортних засобів на спеціально обладнаному майданчику для платного паркування біля вокзалу Харків – пасажирський за адресою: м. Харків, м-н Привокзальний, 1.

ТОВ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС» – надавач зазначених послуг.

Споживачами послуг з паркування транспортних засобів є власники та користувачі транспортних засобів, які мають на меті здійснити паркування транспортного засобу в межах пішохідної доступності від вокзалу Харків – пасажирський.

Діяльність з паркування транспортних засобів регулюється, зокрема:

- Законом України «Про благоустрій населених пунктів»;
- Законом України «Про дорожній рух»;
- Правилами дорожнього руху, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 (надалі – Правила дорожнього руху);
- Правилами паркування транспортних засобів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342 (надалі - Правила);
- Порядком формування тарифів на послуги з користування майданчиками для платного

паркування транспортних засобів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 № 258 (надалі – Порядок формування тарифів);

- Переліком основних послуг з утримання майданчиків для платного паркування, затвердженого наказом Міністерства з питань житлового-комунального господарства України від 18.08.2010 № 287, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 13.09.2010 № 806/18101(надалі – Перелік основних послуг);

- Правилами паркування транспортних засобів у місті Харкові, затвердженими рішенням 12 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 23.12.2011 № 588/11 (надалі – Місцеві правила).

Відповідно до абзацу десятого пункту 4 Правил та абзацу шостого пункту 1.5 Місцевих правил паркування є розміщення транспортного засобу на майданчику для паркування.

Згідно з абзацом дев'ятим пункту 1.5 Місцевих правил послугами з паркування транспортних засобів є діяльність оператора з надання користувачам місць для паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, а також з утримання в належному стані майданчиків для платного паркування з метою використання їх за призначенням, а також санітарного очищення, збереження та облаштування майданчиків для платного паркування відповідно до законодавства, нормативів, норм, стандартів, порядків і правил з урахуванням вимог безпеки дорожнього руху.

Абзацом восьмим пункту 4 Правил встановлено, що оператором є суб'єкт господарювання, який здійснює обладнання і утримання майданчика для паркування.

Рішенням 4 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 12.01.2011 № 126/11 спеціально обладнаний майданчик для платного паркування за адресою: м. Харків, м-н Привокзальний, 1, закріплено за вокзалом Харків – пасажирський.

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ПІВДЕННА ЗАЛІЗНИЦЯ» (надалі – ДП «ПІВДЕННА ЗАЛІЗНИЦЯ»), керуючись пунктом 4.1.1 Місцевих правил, уклало договір з ТОВ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС» «Про паркування транспортних засобів» від 01.02.2015 № 1/2015 (надалі – Договір).

За змістом Договору уповноважена особа оператора ТОВ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС» зобов'язана організувати та провадити діяльність із забезпечення та здійснення паркування транспортних засобів на місцях для паркування, що знаходяться на майданчику для платного паркування та сплачувати ДП «ПІВДЕННА ЗАЛІЗНИЦЯ» суму коштів, відповідно до розрахунку його витрат по утриманню майданчику для паркування.

ТОВ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС» відповідно до Договору, як уповноважена особа оператора здійснює організацію та провадить діяльність із забезпечення та здійснення платного паркування транспортних засобів на місцях для паркування, що знаходяться на майданчику для паркування, розташованого біля вокзалу Харків - пасажирський за адресою: м. Харків, м-н Привокзальний, 1.

Згідно з частиною першою статті 52² Закону України «Про дорожній рух» встановлено, що під час розміщення транспортних засобів на майданчику для платного паркування особи, які розміщують транспортні засоби на майданчику для паркування, сплачують вартість послуг з користування майданчиками для платного паркування за кожну годину паркування згідно з тарифом, встановленим органом місцевого самоврядування відповідно до порядку формування цих тарифів, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товаром є будь-який предмет господарського обороту, в тому числі послуги.

Таким чином, товаром є послуга з паркування транспортних засобів.

Відповідно до Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Враховуючи, що зазначені послуги не мають заміників, товарними межами ринку є послуги з паркування транспортних засобів.

Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установа мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.

Державними будівельними нормами «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» ДБН 360-92, затвердженими наказом державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 17.04.1992 № 44, встановлена величина максимально допустимих радіусів обслуговування об'єктів інфраструктури - 500 м.

Отже, споживачам в межах пішохідної доступності до об'єктів інфраструктури, є недоцільним отримання послуг з паркування транспортних засобів за межами 500 метрової відстані від об'єктів інфраструктури.

За наявною у територіального відділення інформацією інших спеціально обладнаних майданчиків для паркування, в межах пішохідної доступності від вокзалу Харків - пасажирський, немає.

Враховуючи наведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ТОВ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС» має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з паркування транспортних засобів в межах пішохідної доступності від вокзалу Харків - пасажирський.

Вартість послуг з паркування транспортних засобів на спеціально обладнаних майданчиках для паркування відповідно до рішення виконавчого комітету Харківської міської ради від 18.01.2012 № 26 «Про встановлення граничних тарифів на послуги з утримання майданчиків для платного користування» (надалі – Рішення) становить 2 гривні за 1 годину.

Абзацом третім пункту 4 Правил вартість послуг з користування майданчиками для платного паркування – економічно обґрунтовані витрати оператора, пов'язані з утриманням таких майданчиків.

У пункті 6 Порядку формування тарифів зазначено, що вартість послуг з користування майданчиками для паркування визначається з розміру повної планової собівартості послуг, планового прибутку, розміру податків та зборів (обов'язкових платежів).

За наявною у територіального відділення інформацією вартість послуг з паркування на майданчику для паркування, розташованого за адресою: м. Харків, м-н Привокзальний, 1, становить 5 гривень за 1 годину.

Отже, застосування цієї вартості, замість установленої Рішенням (2 гривні за 1 годину), призводить до ущемлення інтересів споживачів.

Дії ТОВ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС», які полягають у стягненні завищеної вартості послуг з паркування транспортних засобів всупереч Рішенню були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з паркування транспортних засобів в межах пішохідної доступності від вокзалу Харків – пасажирський.

Відсутність конкуренції на цьому ринку надає можливість ТОВ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС» вчиняти експлуатуючі дії відносно споживачів послуг з паркування транспортних засобів в зазначених межах.

За таких умов споживачі послуг з паркування транспортних засобів потребують спеціального правового захисту, оскільки сам ринковий механізм з адекватним рівнем конкуренції не функціонує і не може захистити їх належним чином.

Отже, дії ТОВ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС», які полягають у застосуванні завищеної вартості послуг з паркування транспортних засобів на спеціально обладнаному майданчику для паркування, розташованому за адресою: м. Харків, м-н Привокзальний, 1, що не відповідає Рішенню, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної

конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку, а саме дії, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з паркування транспортних засобів.

Враховуючи наведене, на підставі статті 12¹, пункту 10 частини п'ятої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статей 1, 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпункту 13 частини першої пункту 3, абзацу дванадцятого пункту 7 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС» такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії, які полягають у застосуванні завищеної вартості послуг з паркування транспортних засобів на спеціально обладнаному майданчику для паркування, розташованому за адресою: м. Харків, м-н Привокзальний, 1, що не відповідає рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради від 18.01.2012 № 26 «Про встановлення граничних тарифів на послуги з утримання майданчиків для платного користування», містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку, а саме дії, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з паркування транспортних засобів, а також усунення причин цього порушення та умов, що їм сприяють.

Про виконання рекомендацій ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПІВДЕНБУДСЕРВІС» шляхом впровадження застосування встановлених вищезазначеним рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради тарифів на послуги з паркування транспортних засобів повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України **в 10-денний строк** з дня їх отримання.

Звертаємо Вашу увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органом, якому вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова колегії

Н. В. Фастова